

Môn: DANH TẶNG VIỆT NAM
THIÊN SƯ VIỆT NAM

Học kỳ bốn

Thiên Sư Thường Chiếu

(? - 1203)

Đời thứ mười hai, dòng Vô Ngôn Thông

THIÊN SƯ THƯỜNG CHIẾU

CHÁNH VĂN

Sư họ Phạm, quê làng Phù Ninh. Triều Lý Cao Tông (1176-1210), Sư làm quan Lệnh đô tào ở cung Quảng Từ. Sau từ quan đi xuất gia theo học với thiên sư Quảng Nghiêm ở chùa Tịnh Quả, chính Sư là người được tâm ấn. Sư ở đây hầu thầy nhiều năm.

Sau đó, Sư tìm đến phòng Ông Mạc trụ trì một ngôi chùa cổ, mở mang giáo hóa môn đồ. Rốt sau, Sư dời về chùa Lục Tổ ở làng Dịch Bảng, phủ Thiên Đức trụ trì. Tăng chúng tìm đến tu học càng ngày càng đông.

Có vị tăng hỏi: - Khi vật ngã vin nhau thì thế nào?

Sư đáp: - Về tâm tánh thì vật ngã cả hai đều quên, vì nó vô thường dễ sanh dễ diệt, sát-na không dừng thì có cái gì vin nhau? Sanh là vật sanh, diệt là vật diệt, pháp đã được kia, thường không sanh diệt.

Tăng thưa: - Con vẫn chưa hiểu, xin Thầy thương xót chỉ dạy.

Sư bảo: - Rõ được tâm mà tu hành thì tinh lực dễ thành, không rõ tâm mà tu hành thì phí công vô ích.

CHÁNH VĂN

- Thế nào là pháp thân khắp tất cả chỗ?

- Như một lỗ chân lông khắp cả pháp giới, tất cả lỗ chân lông thấy đều như thế. Nên biết, nếu tâm không thì không có một tí kẽ hở nào không phải thân Phật.

Vì có sao? Vì pháp thân ứng hóa thành Phật không chỗ nào chẳng đến. Thế nên, phải biết đúng như thế. Như Lai dùng sức tâm tự tại, trong chỗ không khởi chuyển mà chuyển pháp luân; biết tất cả pháp thường không khởi, dùng ba thứ pháp nói đoạn, nhưng thật không đoạn mà chuyển pháp luân, biết tất cả pháp lià biên kiến nên ở mé ly dục, nhưng không phải trừ mà chuyển pháp luân. Vào mé hư không của tất cả pháp, nên không có ngôn thuyết mà chuyển pháp luân; biết tất cả pháp là tánh Niết-bàn, nên nói rằng: tánh không tướng, tánh không tận, tánh không sanh, tánh không diệt, tánh không ngã, tánh chẳng phải chẳng ngã, tánh không chúng sanh, tánh chẳng phải chẳng chúng sanh, tánh không Bồ-tát, tánh không pháp giới, tánh không hư không, cũng không có tánh thành Phật.

- * Như một lỗ chân lông khắp cả pháp giới, tất cả lỗ chân lông thảy đều như thế:
- * Nên biết, nếu tâm không thì không có một tí kẽ hở nào không phải thân Phật.
- * Vì có sao? Vì pháp thân ứng hóa thành Phật không chỗ nào chẳng đến. Thế nên, phải biết đúng như thế.
- * Như Lai dùng sức tâm tự tại, trong chỗ không khởi chuyển mà chuyển pháp luân.
- * Biết tất cả pháp thường không khởi.
- * Dùng ba thứ pháp nói đoạn, nhưng thật không đoạn mà chuyển pháp luân.
- * Biết tất cả pháp lìa biên kiến nên ở mé ly dục, nhưng không phải trừ mà chuyển pháp luân.
- * Vào mé hư không của tất cả pháp, nên không có ngôn thuyết mà chuyển pháp luân.
- * Biết tất cả pháp là tánh Niết-bàn,
- * Nên nói rằng: Tánh không tướng, tánh không tận, tánh không sanh, tánh không diệt.
- * Tánh không ngã, tánh chẳng phải chẳng ngã, tánh không chúng sanh, tánh chẳng phải chẳng chúng sanh.
- * Tánh không Bồ-tát, tánh không pháp giới, tánh không hư không, cũng không có tánh thành Phật.

❖ Bản chất các pháp, thể vốn không. Hư không cũng vậy.

➔ Do đó: Tánh các pháp vốn lưu thông, (khắp cả pháp giới).

• *Một pháp thông (một lỗ chân lông) ➔ Thì suốt thông tất cả. (Tất cả lỗ chân lông).*

• *Tột cùng tánh pháp giới vốn không ➔ Tâm ta cùng tánh pháp giới vốn đồng ⇔ Không 1, không phải khác.*

* TƯƠNG TỰ:

❖ Khi tâm không ➔ Cảnh tịch ➔ Pháp thân trùm khắp pháp giới.

➤ *Đạt như thế rồi ➔ Diệu dụng tự tại, vô ngại.*

➤ *Tùy duyên hóa hiện tất cả pháp, mà vẫn chưa từng động bao giờ.*

➤ *Các pháp mặc tình sanh diệt, mà pháp thân vẫn bất động.*

* CỤ THỂ:

• *Từ đó, bất động mà hay chuyển pháp luân, nói nín toàn bày.*

• *Hay lập ra các phương tiện để đoạn, lìa, rõ biên kiến ly dục ➔ Nhằm đưa người học trở về nhận lại pháp thân ➔ Nhưng vẫn không khởi đoạn lìa hay phân biệt gì.*

* CUỐI CÙNG:

• *Nếu hay khéo bật hết tất cả, thánh phàm, chúng sanh Phật đều bật.*

• *Khéo mát hút tất cả thì Pháp thân tự hiện bày ➔ Hành giả tự có năng lực diệu dụng bất khả tư nghì.*

* THẢO LUẬN NHÓM

- * Nếu pháp thân trùm khắp tất cả chỗ thì hiện tại, Thiên viện Đại Đăng đang làm gì chúng ta có biết không? Nếu không biết thì sao gọi là trùm khắp? Nếu biết thì ngoại đạo có thần thông nhưng chưa ngộ tánh, vẫn có thể biết được. Vậy cuối cùng: Thế nào là Pháp thân khắp tất cả chỗ?

THIÊN SỰ THƯỜNG CHIẾU

CHÁNH VĂN

Nói xong liền nói kệ:

在世為人身
心為如來藏
照曜且無方
尋之更絕曠

Âm:

Tại thế vi nhân thân,
Tâm vi Như Lai tạng,
Chiếu diệu tả vô phương,
Tầm chi cánh tuyệt khoáng.

Dịch:

Ở đời làm thân người,
Nơi tâm Như Lai tạng.
Chiếu soi cùng khắp nơi,
Tìm đó lại càng rộng.

THIÊN SƯ THƯỜNG CHIÊU

CHÁNH VĂN

Đến ngày hai mươi tư tháng chín niên hiệu Thiên Gia Bảo Hựu thứ hai (1203), Sư cho hay đau bụng, nhóm chúng nói kệ:

Âm:

道本無顏色
新鮮日日誇
大千沙界外
何處不為家

Đạo bản vô nhan sắc,
Tân tiên nhật nhật khoa,
Đại thiên sa giới ngoại,
Hà xứ bất vi gia.

Dịch:

Đạo vốn không nhan sắc,
Ngày ngày lại mới tươi,
Ngoài đại thiên sa giới,
Chỗ nào chẳng là nhà.

Nói kệ xong, Sư ngời kiết già thị tịch. Tác phẩm của Sư có:

- 1. Thích Đạo Khoa Giáo, một quyển.*
  - 2. Nam Tông Tụ Pháp Đồ, một quyển.*
- Và hai bài kệ trên.*

✿ THẢO LUẬN NHÓM

- ✿ Thiên sư Thường Chiếu nói: “Đạo vốn không nhan sắc, ngày ngày lại mới tươi”. Trọng tâm lời Ngài dạy, rõ ràng có bao nhiêu ý nghĩa?

THIÊN SƯ THƯỜNG CHIẾU

CHÁNH VĂN

Đến ngày hai mươi tư tháng chín niên hiệu Thiên Gia Bảo Hựu thứ hai (1203), Sư cho hay đau bụng, nhóm chúng nói kệ:

Âm:

道本無顏色
新鮮日日誇
大千沙界外
何處不為家

Đạo bản vô nhan sắc,
Tân tiên nhật nhật khoa,
Đại thiên sa giới ngoại,
Hà xứ bất vi gia.

Dịch:

Đạo vốn không nhan sắc,
Ngày ngày lại mới tươi,
Ngoài đại thiên sa giới,
Chỗ nào chẳng là nhà.

Nói kệ xong, Sư ngồi kiết già thị tịch. Tác phẩm của Sư có:

- 1. Thích Đạo Khoa Giáo, một quyển.*
  - 2. Nam Tông Tụ Pháp Đồ, một quyển.*
- Và hai bài kệ trên.*

* KIỂM TRA BÀI CŨ

- * Thiên sư Thường Chiếu nói: “Đạo vốn không nhan sắc, ngày ngày lại mới tươi”. Trọng tâm lời Ngài dạy, rõ ràng có bao nhiêu ý nghĩa?

* THẢO LUẬN NHÓM

- * Tăng hỏi: - Khi sắc thân bại hoại thì thế nào? – Thiên sư Chơn Không đã đáp như thế nào? Giải thích ngắn gọn.

* THẢO LUẬN NHÓM

- * Có vị tăng hỏi: “Thế nào là nghĩa vô sanh?”. Ngài Thông Thiên đáp: “Phân biệt các uẩn này, tánh nó vốn không tịch, vì không nên không thể diệt, đây là nghĩa vô sanh”. Đã PHÂN BIỆT thì không thể vắng lặng (không tịch). Vậy, phân biệt các uẩn như thế nào để đạt đến không tịch, khế hợp nghĩa vô sanh như Ngài dạy?

